

บทที่ ๒

วิธีการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษารายวิชาวิทยาภาษาถิ่น ผู้วิจัยได้อ่านงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งพบว่า การแปร (k) ตามหลังสระเสียงยาว เป็นเรื่องที่น่าสนใจเรื่องหนึ่ง ประกอบกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นคนไทยถิ่นใต้จะมีการออกเสียง (k) ในบริบท (vkk) ต่างกันตามถิ่นที่อยู่ด้วย เช่น คนภูเก็ตและพังงา จะออกเสียง (k) เป็น [g] คนตรังจะออกเสียง (k) เป็น [k] ผู้วิจัยจึงตัดสินใจศึกษาเรื่องการแปร (k) ตามหลังสระเสียงยาว โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ โครงการนำร่อง เพื่อที่จะหามาตรฐานของ (k) ในบริบท (vkk) และนำผลที่ได้จากโครงการนำร่อง มาศึกษาต่อเป็นโครงการหลัก

๒.๑ โครงการนำร่อง

จากการที่ได้ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นใต้ในกระบวนรายวิชา ๑๔๑๖๕๗ วิทยาภาษาถิ่น ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๓๘ ผู้วิจัยสนใจเรื่องการแปรของ (k) ในบริบท (vkk) จึงได้เลือกทำงานวิจัยเรื่องนี้ในรายวิชาดังกล่าว โดยศึกษาครอบคลุมทั้ง ๑๔ ภาคใต้ วิธีการที่ใช้ศึกษามีดังนี้

๒.๑.๑ รายการคำ ผู้วิจัยรวบรวมรายการคำที่มีพยัญชนะท้าย /k/ ตามหลังสระเสียงยาว จากงานวิจัยของไสว เรื่องพิเศษ (๒๕๒๐) ชีระพันธ์ ล.ทองคำและคณะ (๒๕๒๑) จริยา สมนึก (๒๕๒๕) และพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ (๒๕๓๐) ได้มาทั้งหมด ๙๖ คำ จากนั้น ผู้วิจัยคัดเลือกคำตามเกณฑ์ที่ตั้งขึ้น คือ เป็นคำที่สะดวกในการถามและตอบ เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้กันในทุกท้องถิ่น มีความหมายไม่คลุมเครือ ซึ่งได้คำมาทั้งสิ้น ๕๐ คำ เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการถาม และตอบ จึงตัดสินใจคัดเลือกคำออกไป ๒๐ คำ เหลือเพียงจำนวน ๓๐ คำ ซึ่งได้พยายามเลือกคำให้มีสระเสียงยาวครบทุกเสียง

๒.๑.๒ บริเวณที่ศึกษา ผู้วิจัยทำการศึกษากการออกเสียง (k) ทั้งหมด ๑๔ จังหวัดในภาคใต้

๒.๑.๓ การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล เนื่องจากมีเวลาและงบประมาณที่จำกัด ผู้วิจัยจึงมิได้ออกเก็บข้อมูลภาคสนามจริงตามจังหวัดต่าง ๆ ทั้ง ๑๔ จังหวัดในภาคใต้ แต่ได้เก็บข้อมูลตามแหล่งที่มีมากพอสมควร ได้แก่ สถานีขนส่งสายใต้ และสถานีรถไฟหัวลำโพง

๒.๑.๔ การคัดเลือกผู้บอกภาษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บอกภาษาเป็นตัวแทนของแต่ละจังหวัด จังหวัดละ ๒ คน จะต้องเป็นคนถิ่นใต้แต่กำเนิด สามารถพูดภาษาไทยถิ่นใต้ได้ถูกต้อง อายุ ๒๐ ปีขึ้นไป ไม่มีการจำกัดเพศแต่อย่างใด เนื่องจากผู้วิจัยต้องการตรวจสอบดูว่าเพศหญิงกับเพศชายนั้น มีลักษณะเป็นผู้บอกภาษาแตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ ผู้บอกภาษา จะต้องมีความสุภาพดี มีไหวพริบ คล่องแคล่ว และเต็มใจให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

๒.๑.๕ การเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งในการสัมภาษณ์นี้จะใช้คำถามที่เตรียมไว้สำหรับรายการคำ ทั้ง ๓๐ คำ วิธีการถามจะใช้ตามที่ละรายการคำ เช่น รายการคำ "นอกร" จะถามว่า "คนแก่มีผมสีขาว เราเรียกผมสีขาวนั้นว่าอะไร" ถ้าในกรณีที่ผู้บอกภาษาไม่ได้ให้คำที่ผู้วิจัยต้องการ ผู้วิจัยจะถามต่อว่า แล้วมีคำอื่นอีกไหม เพื่อให้ได้มาซึ่งคำที่ต้องการ ในระหว่างการสัมภาษณ์ จะมีการบันทึกเสียง และจดบันทึกเป็นตัวอักษร

๒.๑.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกทั้งหมดแยกเป็นจังหวัด ซึ่ง ๑ จังหวัด จะมีแบบสัมภาษณ์ ๒ ชุด จากนั้นจะนำรายการคำทั้ง ๓๐ รายการคำมาลงตาราง เพื่อดูว่า ผู้บอกภาษาแต่ละคนออกเสียงอย่างไรบ้าง

๒.๑.๗ ผลการวิเคราะห์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว พบว่า ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ตัวแปร (k) ที่ตามหลังสระเสียงยาวออกเสียงเป็น [k] ในขณะที่ในจังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ และภูเก็ต ออกเสียงเป็น [x] นอกจากนี้ ยังพบว่า จังหวัดพังงา กระบี่ และภูเก็ต มีการออกเสียงสระเสียงยาวในบริบทดังกล่าวเป็นสระเสียงสั้นอีกด้วย จากผลดังกล่าวข้างต้น ตัวแปร (k) ในบริบท (vkk) สามารถแบ่งภาษาไทยถิ่นใต้ออกเป็น ๒ บริเวณด้วยกัน คือ ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกตามลำดับ จะเห็นได้ว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่และตรังเป็นบริเวณรอยต่อของภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่น่าสนใจที่จะสามารถกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกต่อไป

๒.๒ โครงข่ายหลัก

จากผลสรุปในโครงการนำร่อง ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาต่อในเรื่องการกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกโดยใช้พยางค์ที่มีสระเสียงยาวกับพยัญชนะท้าย *ik* หรือ *ik* ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

๒.๒.๑ เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

๒.๒.๑.๑ รายการคำ ผู้วิจัยได้นำรายการคำจากโครงการนำร่องมาปรับปรุงและเพิ่มคำให้มากขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

ก.เป็นคำที่มีสระเสียงยาวที่สามารถตามด้วยพยัญชนะท้าย *k* ได้

ข.เป็นคำพยางค์เดียว

ค.เป็นคำที่ถามได้ง่ายและผู้ออกภาษาสามารถเข้าใจและตอบได้ทันที

จากเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้คัดเลือกรายการคำที่เป็นคำพยางค์เดียวในภาษาไทยถิ่นใต้และมีสระเสียงยาวครบทุกเสียงที่สามารถตามด้วยพยัญชนะท้าย *k* ได้ เสียงละ ๓ คำ (ยกเว้นคำชุด *-ock* ซึ่งจำเป็นต้องใช้คำสองพยางค์) รายการคำทั้งหมดมีจำนวน ๓๓ คำ* ดังนี้

-iik	ไต้แก	ปึก	ซึก	ซึก
-eek	ไต้แก	เลข	เมฆ	เขก
-eek	ไต้แก	แขก	แบก	แลก
-aak	ไต้แก	เบิก	เถิก	เลิก
-aak	ไต้แก	รอก	ปาก	ตาก
-uuk	ไต้แก	ถูก	ผูก	ลูก
-ook	ไต้แก	(กะ)ไหลก	(สะ)ไพก	โลก
-oock	ไต้แก	หงอก	ดลก	ปลก

* ในระยะเริ่มแรก ผู้วิจัยได้แทรกรายการคำที่ไม่ใช่คำชุดที่เป็น *(v)k* จำนวน ๒๘ คำ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ออกภาษาเกิดความเบื่อหน่าย แต่เมื่อผู้วิจัยนำไปสัมภาษณ์ผู้ออกภาษาจริงปรากฏว่า ต้องใช้เวลานานเป็นชั่วโมง ทำให้ผู้ออกภาษาเกิดความเบื่อหน่ายเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงลองตัดคำแทรกออกเหลือเพียงคำชุด *(v)k* ในการสัมภาษณ์ ปรากฏว่าได้ผลดีมากไม่มีผลกระทบใดๆ ในการเก็บข้อมูลอีกทั้งเป็นการประหยัดเวลาด้วย จึงได้ใช้เฉพาะในงานวิจัยนี้

-iak	ไ้แก่	เรียก	เป็ยก	เจ็ยก
-iak	ไ้แก่	เล็อก	เป็ล็อก	เห็ง็อก
-uak	ไ้แก่	อ้วก	หวมก	บวมก

๒.๒.๑.๒ การสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามประกอบด้วย ๒ ส่วน (ดูภาคผนวก ก)

ดังนี้

- ก. รายละเอียดของผู้บอกภาษา ตามเกี่ยวกับประวัติของผู้บอกภาษาทั้งหมด
 ข. รายการคำที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รายการคำทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยได้จัดเรียงหมวดหมู่ตามความหมายไว้เพื่อสะดวกในการถาม ในส่วนของรายการคำผู้วิจัยได้เตรียมช่องไว้สำหรับขีดเรื่องสระและพยัญชนะท้ายเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตัวอย่าง

ปาก	() w	() v
	() k	() ʔ

๒.๒.๑.๓ อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง ไซเคิร็องบันทึกเสียงแบบเทปดลั้บ

๒.๒.๑.๔ อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูล ไซ้หังอุปกรณ์ที่เป็นของจริง และรูปภาพประกอบกับคำถาม เพื่อช่วยให้ผู้บอกภาษาเข้าใจและสามารถตอบคำถามได้รวดเร็วและถูกต้อง

๒.๒.๑.๕ หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยที่ทางบัณฑิตวิทยาลัยออกให้ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ และตรัง ติดต่อกับเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

๒.๒.๒ การกำหนดบริเวณที่ศึกษา

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเพื่อหาแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกในบริเวณ ๔ จังหวัด ไ้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ และตรัง ซึ่งคาดว่าจะเป็บบริเวณที่มีแนวดังกล่าวอยู่โดยได้มาจากผลสรุปของโครงการนำร่อง ผู้วิจัยได้กำหนดบริเวณที่ศึกษาให้มีขอบเขตเล็กลง โดยพิจารณาข้อมูลจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมาเกี่ยวกับ (w) ดังนี้

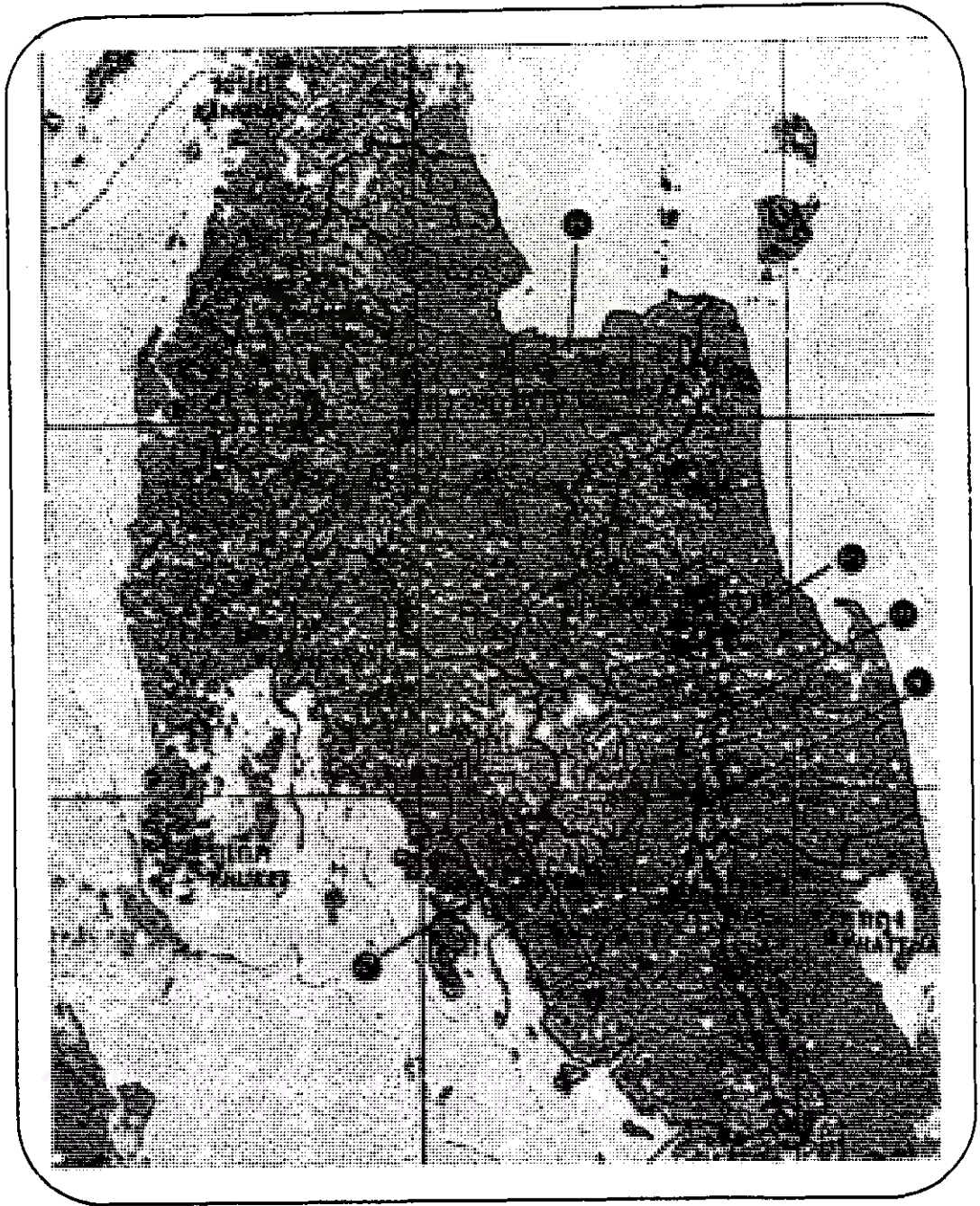
จากการศึกษางานของธีระพันธ์ ล.ทองคำ และคณะ (๒๕๒๑) ซึ่งศึกษาการแปรของเสียงในบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ตัวแปรทางเสียงต่างๆรวมถึง (w) โดยใช้ผู้

บอกภาษาเพียงคนเดียวมาเป็นตัวแทนของแต่ละอำเภอ พบว่า ในเรื่อง (vvk) ผู้บอกภาษาที่มา จากอำเภอกาญจนดิษฐ์ กับอำเภอดอนสัก ออกเสียง (k) เป็น [k] จากผลของงานวิจัยดังกล่าว ทำให้พอจะเห็นได้ว่า บริเวณที่นำศึกษาหาแนวแบ่งเขต ได้แก่ พื้นที่ของอำเภอเมืองและอำเภอ กาญจนดิษฐ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดบริเวณดังกล่าว เป็น **บริเวณที่ ๑** ในการเก็บข้อมูล (ดูภาพที่ ๓๓ หน้า ๗๒)

จากงานวิจัยของจรรยา สมนึก (๒๕๒๕) พบว่า สำหรับตัวแปร (vvk) นั้น เทือกเขานครศรีธรรมราชเป็นตัวกำหนดการแบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ ภาษาย่อย ที่พูดกันทางตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช ออกเสียง (k) เป็น [Ɂ] และทางตะวันออกของ เทือกเขาออกเสียงเป็น [k] (ดูภาพที่ ๖ หน้า ๒๐) นอกจากนี้ จากการศึกษาแผนที่ของกรมแผนที่ ทหาร พ.ศ. ๒๕๒๘ ผู้วิจัยพบว่า บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีเส้นทางคมนาคมตัดผ่าน เทือกเขาอยู่ ๒ บริเวณ ได้แก่ บริเวณแรกระหว่างอำเภอฉวาง และอำเภอนาบอน กับอำเภอ ลานสกา และบริเวณที่สองระหว่างอำเภอทุ่งสงกับอำเภอร่อนพิบูลย์ ถึงแม้ว่าในขอบเขตการวิจัย ตั้งไว้ว่า ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะบริเวณพื้นราบเท่านั้น จะไม่ศึกษาบริเวณเทือกเขา แต่เส้นทาง คมนาคมทั้ง ๒ เส้นทางน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวแบ่งเขตภาษาระหว่าง ๒ ฝั่งบริเวณของ เทือกเขา อีกทั้งงานของจรัญก็พบว่า ในบริเวณอำเภอนาบอน จะออกเสียง (k) เป็นทั้ง [Ɂ] และ [k] ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดบริเวณเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่างอำเภอนาบอนกับอำเภอ ลานสกา เป็นบริเวณที่จะศึกษา **บริเวณที่ ๒** และบริเวณเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่างอำเภอ ทุ่งสงกับอำเภอร่อนพิบูลย์ เป็นบริเวณที่จะศึกษา **บริเวณที่ ๓** (ดูภาพที่ ๓๓ หน้า ๗๒)

ส่วนบริเวณที่ ๔ ที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาได้แก่ บริเวณเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่าง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และ **บริเวณที่ ๕** ได้แก่ บริเวณเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่างอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง กับอำเภอคลองท่อม จังหวัด กระบี่ ตามลำดับ กมลพร พิศภักดิ์ (๒๕๓๑) และณรงค์ ทองเพ็ญจันทร์ (๒๕๓๑) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดกระบี่ และตรัง ตามลำดับ งานทั้งสองได้เสนอเพียงภาพกว้าง ๆ เท่านั้นว่าในจังหวัดกระบี่ จะออกเสียง (k) เป็น [Ɂ] และจังหวัดตรัง จะออกเสียงเป็น [k] เห็นได้ว่า ยัง ไม่มีผู้ใดได้กำหนดแนวแบ่งเขตภาษาโดยใช้ (vvk) เป็นเกณฑ์ที่แน่นอนในทั้ง ๒ บริเวณนี้ ผู้วิจัยจึง ได้กำหนดเอาบริเวณที่เป็นอำเภอสุดเขตการปกครองของจังหวัดนครศรีธรรมราชติดต่อกับอำเภอ ที่สุดเขตการปกครองของจังหวัดตรัง ได้แก่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอ ห้วยยอด จังหวัดตรัง (ดูภาพที่ ๓๓ หน้า ๗๒) และอำเภอสุดเขตการปกครองของจังหวัดตรังติดต่อกับอำเภอที่ สุดเขตการปกครองของจังหวัดกระบี่ ได้แก่ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง กับอำเภอ

ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงบริเวณที่ทำการศึกษาในจังหวัด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ และ ตรัง

- ๑) บริเวณ อ.เมือง กับ อ.กาญจนวิชัย จ.สุราษฎร์ธานี
- ๒) บริเวณ อ.นาบอน กับ อ.ปานงา จ.นครศรีธรรมราช
- ๓) บริเวณ อ.ทุ่งตะกรัง กับ อ.รัตนคีรี จ.นครศรีธรรมราช
- ๔) บริเวณ อ.ทุ่งตะกรัง จ.นครศรีธรรมราช กับ อ.วิเศษ อ.ศรีวิชัย
- ๕) บริเวณ อ.นิคม จ.ตรัง กับ อ.คลองพูน จ.กระบี่

คลองท่อม จังหวัดกระบี่ (ดูภาพที่ ๓๓ หน้า ๗๒) มาทำการศึกษาเป็นบริเวณที่ ๔ และ ๕ ตามลำดับ

สรุปการกำหนดบริเวณที่ศึกษาใน ๔ จังหวัด มี ๕ บริเวณด้วยกัน ดังนี้

๑. บริเวณระหว่างอำเภอเมือง กับอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. บริเวณระหว่างอำเภอนาบอน กับอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. บริเวณระหว่างอำเภอทุ่งสง กับอำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔. บริเวณระหว่างอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
๕. บริเวณระหว่างอำเภอลีเกา จังหวัดตรัง กับอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

๒.๒.๓ การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้กำหนดบริเวณที่ศึกษาทั้ง ๔ จังหวัด ซึ่งได้มาทั้งหมด ๕ บริเวณด้วยกันเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล โดยใช้แผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตีกริด เพื่อหาจุดหลักระหว่างบริเวณที่คาดว่า เป็นที่ตั้งของแนวแบ่งเขตภาษาในแต่ละบริเวณที่ศึกษา ซึ่งจะมีลักษณะการออกเสียง (k) ที่แตกต่างกัน เมื่อพบจุดหลักแล้ว จากนั้น คัดเลือกจุดเก็บข้อมูลระหว่างจุดหลักที่มีการออกเสียงต่างกันให้ละเอียด โดยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดในการหาจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ ขั้นตอนนี้ จะเป็นการหาให้ได้ว่า จุดแบ่งเขตภาษายู่ตรงจุดใดสำหรับขั้นตอนสุดท้าย จะเป็นการคัดเลือกจุดเก็บเพิ่มเติมจากแบบที่ ๒ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น ในการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลนี้ จะมี ๓ ขั้นตอนด้วยกัน โดยที่ผู้วิจัยจะเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลไปที่ละบริเวณ โดยเรียงตามขั้นตอนแบบที่ ๑ แบบที่ ๒ และแบบที่ ๓ ตามลำดับ

๒.๒.๓.๑ วิธีการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลมี ๓ แบบ ดังนี้

แบบที่ ๑

ผู้วิจัยใช้แผนที่ซึ่งจัดทำขึ้นโดยกรมแผนที่ทหาร ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ มาตราส่วน

๑ : ๒๕๐,๐๐๐ แสดงสภาพภูมิประเทศของบริเวณที่ศึกษาแต่ละบริเวณ บนแผนที่ที่มีช่องตารางที่เกิดจากเส้นรุ้งเส้นแวงปรากฏอยู่ ผู้วิจัยกำหนดช่องตารางที่จะใช้ศึกษาให้คลุมพื้นที่ที่คาดว่าจะ

เป็นที่ตั้งของแนวแบ่งเขตภาษา จากนั้น ผู้วิจัยแบ่งช่องตารางแต่ละช่องออกเป็นช่องตารางย่อย ๔ ช่องเท่า ๆ กัน ลากเส้นทแยงมุมตัดกันในแต่ละช่องตารางย่อยที่เลือกไว้ จากนั้น คัดเลือกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้จุดตัดมากที่สุด กรณีที่บริเวณจุดตัดเป็นเทือกเขาเลือกหมู่บ้านที่อยู่ถัดไปในช่องตารางย่อยนั้น ได้หมู่บ้านเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งสิ้น ๑๗ หมู่บ้าน โดยมีระยะทางหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านใกล้เคียงกันมากที่สุด (ดูรายละเอียดหมู่บ้านในเรื่องจุดเก็บข้อมูลบริเวณต่าง ๆ) จุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๑ จะใช้สัญลักษณ์วงกลมในแผนที่ (ดูภาพที่ ๓๔ หน้า ๗๘)

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๑ นี้ ช่วยให้เห็นภาพกว้างๆของการออกเสียงตัวแปร (v) ในบริเวณที่ศึกษา ถ้าหากว่าบริเวณจุดเก็บข้อมูล ๒ จุด มีการออกเสียงเป็น [k] จุดหนึ่ง และเป็น [ʔ] อีกจุดหนึ่ง แสดงว่า แนวแบ่งเขตภาษาน่าจะอยู่ระหว่างจุดเก็บข้อมูลทั้งสองนี้ แต่ถ้าหากที่จุดเก็บข้อมูลทั้ง ๒ จุดออกเสียงเป็น [k] ทั้งหมด หรือ [ʔ] ทั้งหมด แสดงว่าบริเวณดังกล่าวไม่ใช่บริเวณที่เป็นรอยต่อของภาษา จะต้องใช้วิธีการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลกว้างออกไปอีก จนกว่าจะพบการออกเสียงที่แตกต่างกัน ในงานวิจัยนี้พบว่าต้องมีการขยายพื้นที่ศึกษาจากที่กำหนดไว้เดิม ๑ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ที่ ๕ รอยต่อระหว่างจังหวัดดรงกับกระบี่

แบบที่ ๒

หลังจากที่ผู้วิจัยได้บริเวณจุดเก็บข้อมูลที่ออกเสียงแตกต่างกันอย่างชัดเจนเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ โดยคัดเลือกหมู่บ้านในบริเวณที่อยู่ระหว่างจุดเก็บข้อมูลในแบบที่ ๑ การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ นี้ ผู้วิจัยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดจุดเก็บข้อมูล โดยเลือกหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ห่างจากกัน ๕-๗ กิโลเมตร ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลในทุกหมู่บ้านได้ เนื่องจากมีงบประมาณและเวลาจำกัดนั่นเอง จุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๒ นี้ จะใช้สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนในแผนที่ (ดูภาพที่ ๓๔ หน้า ๗๘)

ก่อนหน้าที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลตามวิธีการข้างต้น ผู้วิจัยได้ทดลองเก็บข้อมูลโดยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนด แต่เป็นการเก็บข้อมูลตามเส้นทางถนนสายหลัก โดยเริ่มตั้งแต่อำเภอห้วยยอด จังหวัดดรง ผ่านกิ่งอำเภอรัชฎา จังหวัดดรง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สิ้นสุดที่อำเภอธัญญะ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลปรากฏว่า การออกเสียง (k) ในบริบท (v) มีลักษณะเดียวกันหมด คือออกเสียงเป็น [k] อย่างเดียว จึงไม่สามารถที่จะบอกได้ว่า บริเวณใดเริ่มมีการออกเสียง (k) แตกต่างออกไป สาเหตุอาจเนื่องมาจากบริเวณหมู่บ้านตามถนนสายหลักดังกล่าว เป็นบริเวณที่มีความเจริญ การคมนาคมสะดวก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงภาษา นอกจากนี้ การกำหนดช่วงระยะทางทุก ๆ ๑๒-๑๕ กิโลเมตร อาจมีขอบเขตกว้างเกินไป ทำให้

การเก็บข้อมูลไม่ปรากฏผล ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงยกเลิกการเก็บข้อมูลเบื้องต้นด้วยวิธีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หมู่บ้านที่ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลมาเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ด้วย

แบบที่ ๓

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๓ จะทำหลังจากที่ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่เกิดขึ้นทั้งหมด แล้วพิจารณาดูว่าจะต้องเก็บข้อมูลเพิ่มอีกในบริเวณใดบ้าง ซึ่งมี ๒ กรณีด้วยกัน คือ

ก. บริเวณที่ยังมีจุดเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาในแผนที่แล้วปรากฏว่า มีบางบริเวณที่เกิดช่องโหว่ในเรื่องของจุดเก็บข้อมูล จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลในจุดเก็บข้อมูลที่ขาดหายไปนั้น

ข. บริเวณที่นอกเหนือไปจาก ๕ บริเวณที่กำหนดในข้อ ๒.๒ จากการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถที่จะกำหนดแนวแบ่งเขตและลากเส้นแบ่งเขตภาษาได้แล้ว แต่ทว่า การลากเส้นแบ่งเขตภาษานั้น ยังไม่สามารถลากเส้นได้อย่างสมบูรณ์ตลอดแนว ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในบริเวณนั้น ๆ เพื่อศึกษาให้ชัดเจนว่าบริเวณนั้นมีลักษณะการออกเสียง (x) ในปริบท (vbk) อย่างไร จะได้ลากเส้นแบ่งเขตภาษาได้อย่างสมบูรณ์ เหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ ต้องการเลือกจุดเก็บข้อมูลหนึ่งในอำเภอนั้นเพื่อเป็นตัวแทนของอำเภอนั้นๆว่า มีการออกเสียงอย่างไร จุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๓ จะใช้สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมจัตุรัสในแผนที่ (ดูภาพที่ ๓๔ หน้า ๗๘)

๒.๒.๓.๒ จุดเก็บข้อมูลในบริเวณต่างๆ ๕ บริเวณ และจุดเก็บข้อมูลในบริเวณอื่นๆ

(๑) จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๑ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ศึกษาในบริเวณที่ ๑ เป็นช่องตาราง ๑ ช่อง ซึ่งอยู่ระหว่างเส้นรุ้ง $๙^{\circ}๐๐'$ กับ $๙^{\circ}๑๕'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ}๑๕'$ กับ $๙๙^{\circ}๓๐'$ พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางนี้ ได้แก่ บริเวณทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองติดกับบริเวณทางทิศตะวันตกของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ผู้วิจัยแบ่งช่องตารางนี้ ออกเป็น ๔ ช่องตารางย่อย แล้วลากเส้นทแยงมุมตัดกัน เลือกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้จุดตัดมากที่สุดในพื้นที่ ซึ่งได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลหลัก ๔ จุดด้วยกัน จุดหลักที่ ๑ อยู่ทางซ้ายบนของตาราง ได้แก่ บ้านม่วงหมก ตำบลคลองอนา

จุดหลักที่ ๒ อยู่ทางซ้ายล่างของตาราง ได้แก่ บ้านท่าอยู่ ตำบลขุนทะเล จุดหลักที่ ๓ อยู่ทางขวาบนของตาราง ได้แก่ บ้านกะแดะแจะ ตำบลตะเคียนทอง และจุดหลักที่ ๔ อยู่ทางขวาล่างของตาราง ได้แก่ บ้านวังบ่อ แต่ปรากฏว่า บ้านวังบ่อในปัจจุบันกลายเป็นสวนปาล์มไปหมดแล้ว ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนเป็นบ้านหัวหมากบน ตำบลข้างซ้ายแทน เมื่อได้จุดหลักเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลในบริเวณจุดหลักดังกล่าว โดยใช้รายการคำที่เตรียมไว้สัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ผลปรากฏว่า จุดหลักที่ได้กำหนดไว้นั้น สามารถที่จะเป็นจุดตรึงได้จริง เนื่องจากจุดหลักดังกล่าวมีการออกเสียงแตกต่างกัน กล่าวคือ จุดหลักที่ ๑ และ ๒ มีการออกเสียง (k) เป็น [x] ส่วนจุดหลักที่ ๓ และ ๔ มีการออกเสียง (k) เป็น [k] แสดงว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างจุดหลักที่ ๑ กับ ๓ และจุดหลักที่ ๒ กับ ๔ นั้น จะเป็นบริเวณที่ตั้งของเส้นแบ่งเขตภาษาจริง ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ ต่อไป

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ ผู้วิจัยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดโดยให้จุดเก็บข้อมูลแต่ละจุดห่างกันประมาณ ๕-๗ กิโลเมตร โดยตั้งต้นเริ่มจากที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์ ผ่านถนนใหญ่เข้าไปในถนนเล็กๆตามหมู่บ้าน จึงเริ่มนับระยะทางให้อยู่ในช่วง ๕-๗ กิโลเมตร เมื่อเก็บข้อมูลในหมู่บ้านแรกเรียบร้อยแล้ว ก็จะเริ่มนับจากหมู่บ้านที่ ๑ ไปอีก ๕-๗ กิโลเมตร ซึ่งได้จุดเก็บข้อมูลดังนี้

บ้านเขาแก้ว ตำบลทุ่งกง

บ้านท่าทองใหม่ ตำบลท่าทองใหม่

บ้านดอนยา ตำบลกะแดะ

บ้านน้ำขับ ตำบลข้างขวา

บ้านคลองกรูด ตำบลทุ่งรัง

ส่วนจุดเก็บข้อมูลบริเวณอำเภอเมือง ก็เริ่มจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

และใช้วิธีการแบบเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งได้จุดเก็บข้อมูล ดังนี้

บ้านนิคม ตำบลขุนทะเล

บ้านท่าเพชร ตำบลมะขามเตี้ย

บ้านท่าสน ตำบลมะขามเตี้ย

บ้านทุ่งใหญ่ ตำบลมะขามเตี้ย

ผู้วิจัยได้ยกเลิกการเก็บข้อมูลบ้านนิคม ตำบลขุนทะเล เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่มีคนจากถิ่นอื่น ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี มาตั้งรกรากอาศัยอยู่กันมาก ภาษาที่คนเหล่านี้ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันเป็นภาษาไทยถิ่นกลาง

สาเหตุที่ผู้วิจัยต้องเริ่มเก็บข้อมูลที่ต่างกัน ๒ จุด คือ ที่ว่าการอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์ โดยไม่เริ่มจากจุดหนึ่งแล้วสิ้นสุดอีกจุดหนึ่งเลย เนื่องจากบุคคลที่เป็นผู้นำทางนั้น เป็นพัฒนาการของอำเภอซึ่งจะดูแลเฉพาะอำเภอนั้นๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยมีจุดเริ่มต้น ๒ จุด แล้วค่อยมาบรรจบกันตรงกลางซึ่งให้มีระยะห่างกันประมาณ ๕-๗ กิโลเมตร

หลังจากที่ผู้วิจัยได้จุดเก็บข้อมูลและดำเนินการเก็บข้อมูลตามจุดเก็บข้อมูลที่ได้คัดเลือกไว้ทั้งสองแบบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้ออกมา พร้อมทั้งดูจุดเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้ในแผนที่ ปรากฏว่า บริเวณอำเภอเมืองมีจุดเก็บข้อมูลจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจุดเก็บข้อมูลที่สมบูรณขึ้น ดังนี้

บ้านตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่

บ้านวัดประดู่ ตำบลวัดประดู่

บ้านบางชุมไทร ตำบลวัดประดู่

บ้านวัดมะปริง ตำบลวัดประดู่

บ้านค้อล่าง ตำบลวัดประดู่

จากจุดเก็บข้อมูลข้างต้น พบว่า บ้านค้อล่าง ตำบลวัดประดู่ เป็นหมู่บ้านที่มีคนจากภาคกลางอาศัยอยู่นานแล้ว ผู้วิจัยจึงยกเลิกจุดเก็บข้อมูลนี้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาดูในแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร จะพบว่า อำเภอที่อยู่ถัดลงมาจากอำเภอเมืองและอำเภอกาญจนดิษฐ์ ได้แก่ อำเภอบ้านนาสาร และอำเภอบ้านนาเดิม ผู้วิจัยคิดว่า น่าจะมีการทดสอบดูว่าบริเวณนี้ มีการออกเสียงอย่างไร เพื่อจะได้ลากเส้นแบ่งเขตภาษาได้สมบูรณยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๓ ข. ซึ่งได้จุดเก็บข้อมูล ดังนี้

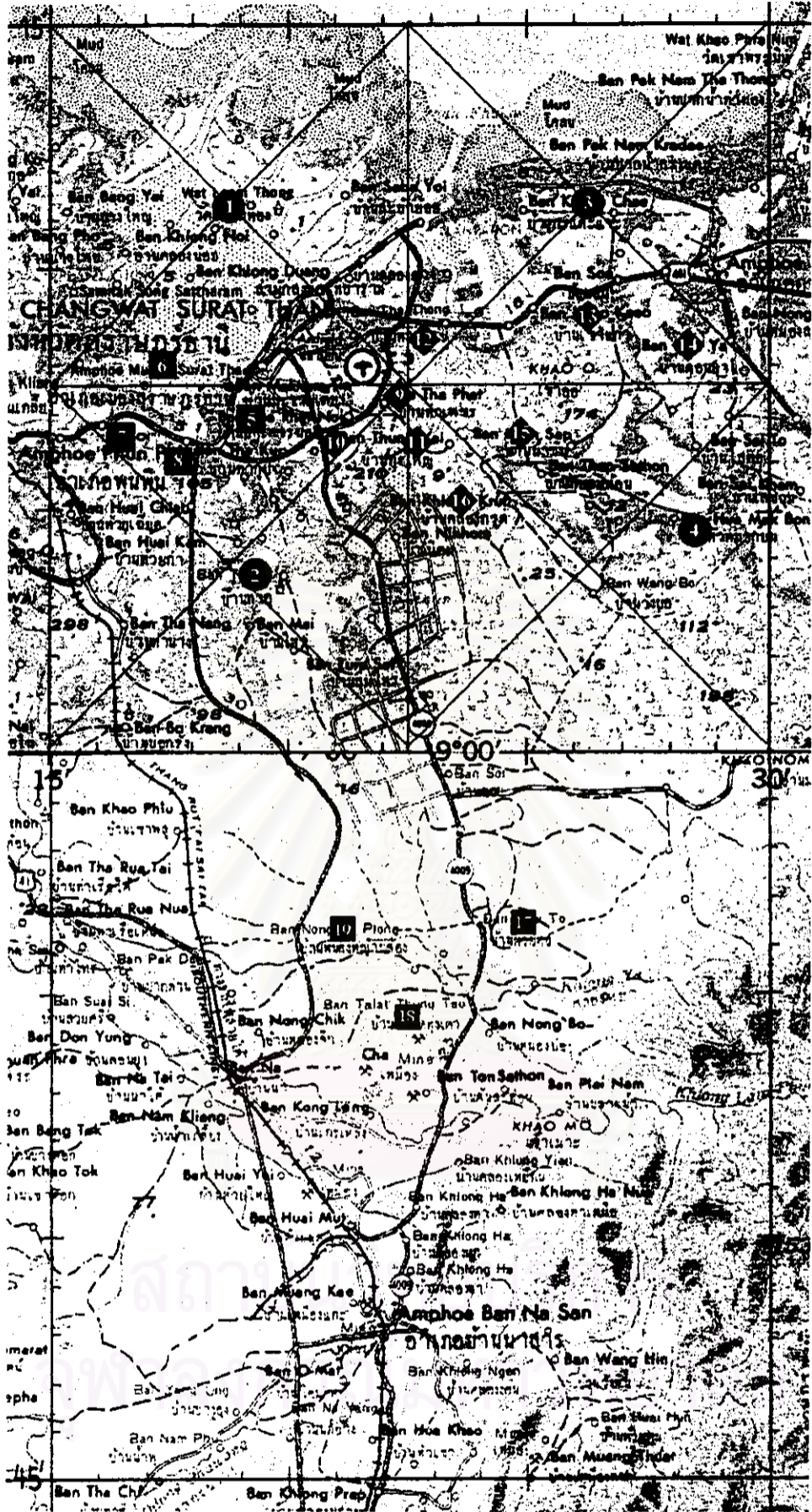
บ้านห้วยตอ ตำบลทุ่งเตาใหม่ อำเภอบ้านนาสาร

บ้านตลาดทุ่งเตา ตำบลทุ่งเตา อำเภอบ้านนาสาร

บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลนาใต้ อำเภอบ้านนาเดิม

จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอใกล้เคียงรวม
ทั้งสิ้น ๑๔ หมู่บ้าน (ดูภาพที่ ๓๔ หน้า ๗๘)

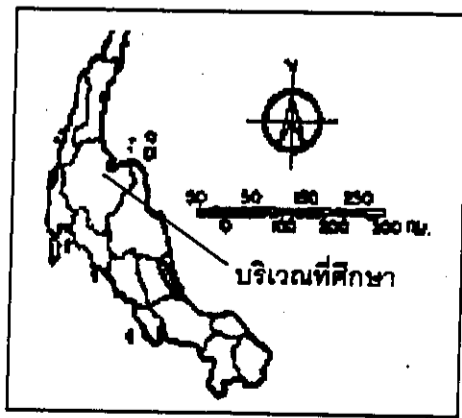
ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงจุดเก็บข้อมูลระหว่างบริเวณ อ.เมือง กับ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี และอำเภอใกล้เคียง

มาตราส่วน 1 : 250,000

● แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๑ ◆ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๒ ■ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๓

รายชื่อจุดเก็บข้อมูลมีดังนี้

1 บ้านบางหมก อ.เมือง	11 บ้านทุ่งใหญ่ อ.เมือง
2 บ้านท่าคู อ.เมือง	12 บ้านท่าทองใหม่ อ.กาญจนดิษฐ์
3 บ้านกะแตแจ๊ะ อ.กาญจนดิษฐ์	13 บ้านเขาแก้ว อ.กาญจนดิษฐ์
4 บ้านหัวหมากบน อ.กาญจนดิษฐ์	14 บ้านดอนยา อ.กาญจนดิษฐ์
5 บ้านวัดมะปริง อ.เมือง	15 บ้านน้ำซับ อ.กาญจนดิษฐ์
6 บ้านตลาดกล้วย อ.เมือง	16 บ้านคลองกรุด อ.กาญจนดิษฐ์
7 บ้านบางชุมโค อ.เมือง	17 บ้านห้วยตอ อ.บ้านนาสาร
8 บ้านวัดประดู่ อ.เมือง	18 บ้านตลาดทุ่งเตา อ.บ้านนาสาร
9 บ้านท่าเพชร อ.เมือง	19 บ้านหนองหญ้าปล้อง อ.บ้านนาเดิม
10 บ้านท่าสน อ.เมือง	

(๒) จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอนาบอน กับอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรี-

ธรรมราช

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๑ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ศึกษาในบริเวณที่ ๒ เป็นช่องตาราง ๒ ช่อง ช่องที่ ๑ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๘^{\circ} ๑๕'$ กับ $๘^{\circ} ๓๐'$ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๓๐'$ กับ $๙๙^{\circ} ๔๕'$ ส่วนช่องที่ ๒ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๘^{\circ} ๑๕'$ กับ $๘^{\circ} ๓๐'$ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๔๕'$ กับ ๑๐๐° พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๑ ได้แก่ บริเวณทางทิศเหนือของอำเภอนาบอนติดกับอำเภอฉวาง และเทือกเขานครศรีธรรมราชส่วนที่มีเส้นทางคมนาคมตัดผ่าน พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ที่อำเภอลานสกาติดกับอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยตีช่องตารางทั้งสองแบ่งครึ่งในแนวนอน แต่ละช่องจะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนบนและส่วนล่าง เลือกเอาเฉพาะส่วนล่าง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่คาดว่าจะเป็นที่ตั้งของแนวแบ่งเขตภาษา จากนั้นแบ่งช่องตารางย่อยส่วนล่าง ออกเป็น ๒ ส่วนในแนวตั้ง ทั้ง ๒ ช่องตาราง ช่องตารางที่ ๑ จะได้ช่องตารางย่อยในส่วนล่าง ๒ ช่อง ลากเส้นทแยงมุมในช่องตารางย่อยที่อยู่ด้านขวา เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ปรากฏว่า ช่างนี้จะเป็นภูเขาทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงเลือกช่องตารางย่อยอีกช่องหนึ่งที่อยู่ด้านซ้าย แล้วลากเส้นทแยงมุม เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ซึ่งได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลหลัก ๑ จุด คือ บ้านไผ่เทียม ตำบลแก้วแลน เป็นจุดหลักที่ ๑ ส่วนช่องตารางที่ ๒ มีช่องตารางย่อยในส่วนล่าง ๒ ช่องเช่นกัน ลากเส้นทแยงมุมในช่องตารางย่อยที่ด้านซ้ายของช่องตารางนี้ เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูล ๑ จุด คือ บ้านน้ำรอบ ตำบลลานสกา เป็นจุดหลักที่ ๒ เมื่อได้จุดหลักเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยก็เริ่มเก็บข้อมูลในจุดหลักดังกล่าวด้วยรายการคำที่เตรียมไว้ ปรากฏว่า จุดหลักทั้งสองที่กำหนดไว้ สามารถที่จะเป็นจุดจริงได้จริง เนื่องจากจุดหลักดังกล่าวมีการออกเสียงแตกต่างกัน คือ จุดหลักที่ ๑ มีการออกเสียง (k) เป็น [r] จุดหลักที่ ๒ มีการออกเสียง (k) เป็น [k] แสดงว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างจุดหลักที่ ๑ และ ๒ จะเป็นบริเวณที่คาดว่าจะเป็นที่ตั้งของเส้นแบ่งเขตจริง เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ เพื่อหาจุดเก็บข้อมูลให้ละเอียดเพิ่มขึ้น

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ ผู้วิจัยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดโดยให้จุดเก็บข้อมูลแต่ละจุดห่างกันประมาณ ๕-๗ กิโลเมตร โดยตั้งต้นเริ่มจากจุดหลักที่ ๑ คือ บ้านไผ่เทียม ตำบลแก้วแลน แล้วนับระยะทางไปตามที่กำหนดไว้ โดยจะเลือกเส้นทางที่เป็นถนนตัดผ่านเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในอำเภอฉวางไปสิ้นสุดที่จุดหลักที่ ๒ คือ บ้านน้ำรอด ตำบลลานสกา จุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ มีดังนี้

บ้านจันดี ตำบลจันดี อำเภอฉวาง

บ้านคลองงา ตำบลช้างกลาง อำเภอฉวาง

บ้านท่าแพ ตำบลช้างกลาง อำเภอฉวาง

บ้านคันเบ็ด ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา

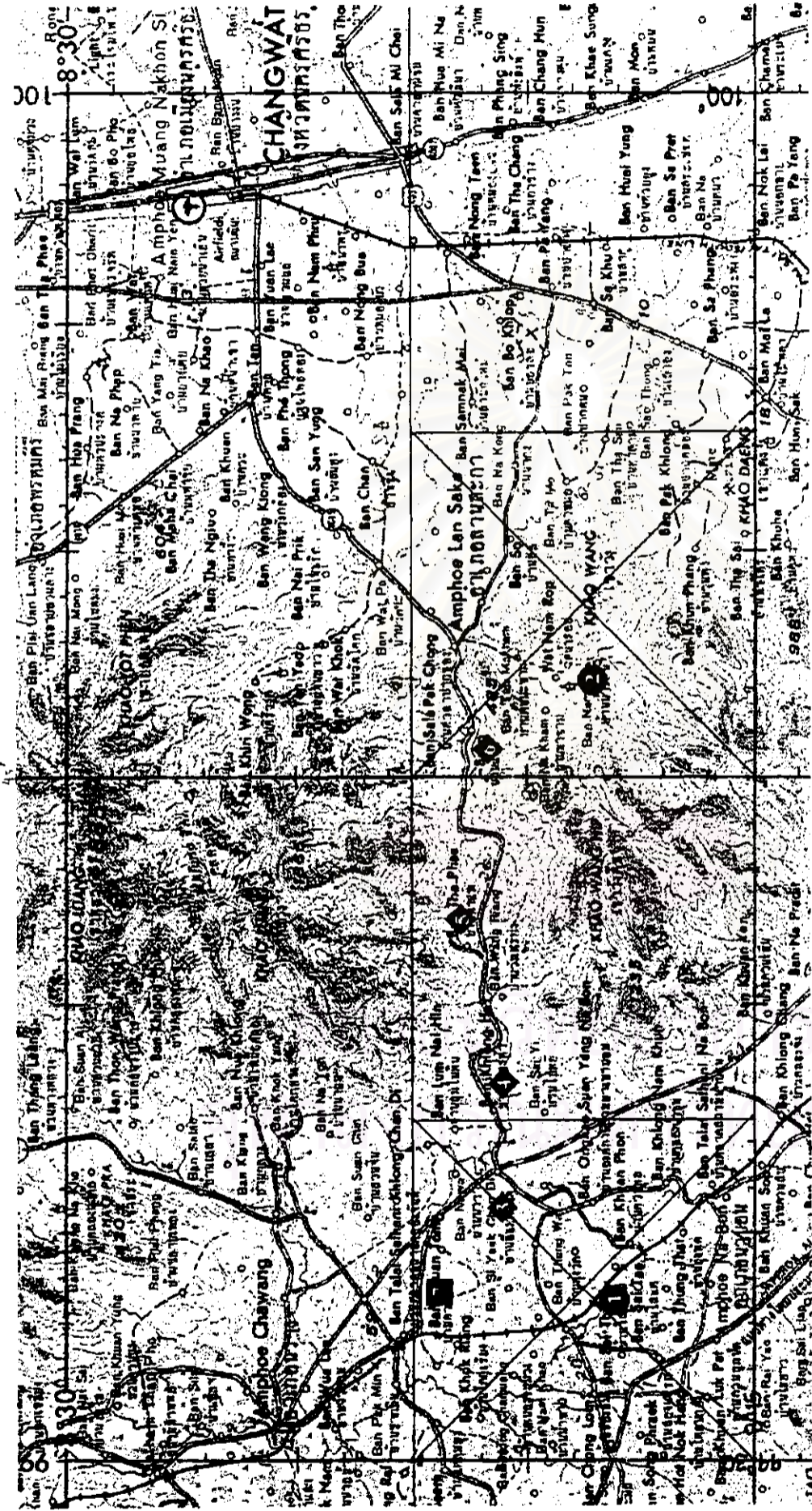
จากจุดเก็บข้อมูลข้างต้น พบว่า บ้านคลองงา ตำบลช้างกลาง ซึ่งเดิมในแผนที่
จะใช้ชื่อบ้านคลองท่า และจากการสอบถามชาวบ้าน ปรากฏว่า ไม่มีชื่อหมู่บ้านนี้ปรากฏจริง ผู้
วิจัยคิดว่า อาจมีการพิมพ์ผิดพลาดในเรื่องรายชื่อหมู่บ้าน

หลังจากที่ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่เก็บได้มาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยคิดว่า ควร
จะเพิ่มจุดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นตัวแทนของอำเภอฉวางอย่างแท้จริงว่า พื้นที่ที่ไม่ได้อยู่ในช่วงเส้น
ทางถนนตัดผ่านเทือกเขานครศรีธรรมราช จะมีการออกเสียงอย่างไร ผู้วิจัยจึงคัดเลือกจุดเก็บ
ข้อมูลตามแบบที่ ๓ ข. ซึ่งได้แก่ บ้านควนตม ตำบลหลักช้าง

รวมจุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอนาบอน อำเภอฉวาง กับอำเภอลานสกา มีทั้ง
สิ้น ๘ จุดเก็บข้อมูล (ดูภาพที่ ๓๕ หน้า ๔๑)

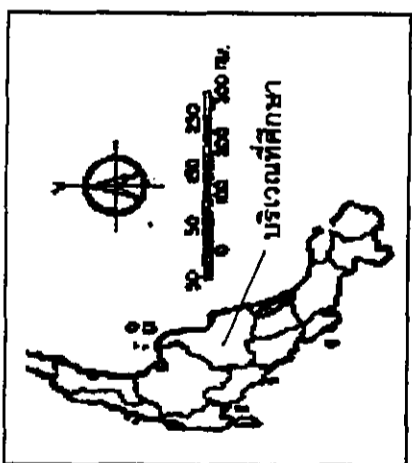
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงจุดเก็บข้อมูลระหว่างบริเวณ อ. นามอน อ. ฉวาง กับ อ. ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช

มาตราส่วน 1 : 250,000

● สถานที่เก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๑ ◆ สถานที่เก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๒ ■ สถานที่เก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๓

รายชื่อจุดเก็บข้อมูลมีดังนี้

- 1 บ้านไผ่เทียม อ. นามอน 4 บ้านคลองงา อ. ฉวาง 6 บ้านคันเบ็ด อ. ฉวาง
- 2 บ้านนารอบ อ. ลานสกา 5 บ้านท่าแพ อ. ฉวาง 7 บ้านควนตม อ. ฉวาง
- 3 บ้านจันดี อ. ฉวาง

(๓) จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอทุ่งสงกับอำเภอรอนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรรมราช

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๑ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ศึกษาในบริเวณที่ ๓ เป็นช่องตาราง ๒ ช่อง ช่องที่ ๑ ตั้งอยู่เส้นรุ้งที่ $๘^{\circ}๐๐'$ กับ $๘^{\circ}๑๕'$ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ}๓๐'$ กับ $๙๙^{\circ}๔๕'$ ช่องตารางที่ ๒ ตั้งอยู่เส้นรุ้งที่ $๘^{\circ}๐๐'$ กับ $๘^{\circ}๑๕'$ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ}๔๕'$ กับ ๑๐๐° พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๑ ได้แก่ พื้นที่อำเภอทุ่งสง พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่อำเภอรอนพิบูลย์และเส้นทางตัดผ่านเทือกเขานครศรีธรรมราช ผู้วิจัยตีช่องตารางทั้งสองแบ่งครึ่งในแนวตั้ง แต่ละช่องจะถูกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ด้านซ้ายและด้านขวา ในช่องตารางที่ ๑ เลือกเอาเฉพาะส่วนที่ด้านขวาของช่องตารางที่ ๑ จากนั้น แบ่งครึ่งช่องในส่วนด้านขวานี้ออกเป็น ๒ ส่วน จะได้ช่องตารางย่อย ๒ ช่อง ลากเส้นทแยงมุมในช่องตารางย่อยทั้งสอง เลือกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้จุดตัดมากที่สุด จะได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลหลักในบริเวณอำเภอทุ่งสง ๒ จุด จุดหลักที่ ๑ อยู่ทางด้านขวามือของช่องตารางที่ ๑ คือ บ้านลำโรง ตำบลนาหวาง จุดหลักที่ ๒ อยู่ทางด้านขวาล่างของช่องตารางที่ ๑ คือ บ้านอ่าง ตำบลเขาโร ส่วนช่องตารางที่ ๒ จะเลือกเอาเฉพาะส่วนที่อยู่ด้านซ้ายของช่องตารางที่ ๒ จากนั้น แบ่งครึ่งส่วนที่อยู่ด้านซ้ายนี้ออกเป็น ๒ ส่วน จะได้ช่องตารางย่อย ๒ ช่อง ลากเส้นทแยงมุมในช่องตารางย่อยทั้งสอง เลือกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้จุดตัดมากที่สุด จะได้หมู่บ้านซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลในบริเวณอำเภอรอนพิบูลย์ ๒ จุด ผู้วิจัยให้จุดหลักดังกล่าวเป็นจุดหลักที่ ๓ และ ๔ จุดหลักที่ ๓ อยู่ทางด้านซ้ายบนของช่องตารางที่ ๒ คือ บ้านทุ่งน้ำจวน ตำบลรอนพิบูลย์ จุดหลักที่ ๔ อยู่ทางด้านซ้ายล่างของช่องตารางที่ ๒ คือ บ้านทุ่งกุ่ม แต่ปรากฏว่า ไม่มีชื่อหมู่บ้านนี้ในพื้นที่ จึงเปลี่ยนเป็นบ้านโคกยาง ตำบลรอนพิบูลย์ แทน หลังจากคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลซึ่งเป็นจุดหลักเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเริ่มทดสอบจุดหลักดังกล่าวด้วยรายการคำที่เตรียมไว้ ปรากฏว่า จุดหลักทั้งสี่ที่กำหนดไว้สามารถที่จะเป็นจุดตรึงได้จริง เนื่องจากจุดหลักทั้งสี่ มีการออกเสียงแตกต่างกัน คือ จุดหลักที่ ๑ และ ๒ มีการออกเสียง (k) เป็น [ʔ] จุดหลักที่ ๓ และ ๔ มีการออกเสียง (k) เป็น [k] แสดงว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างจุดหลักที่ ๑ กับ ๓ และจุดหลักที่ ๒ กับ ๔ นั้น จะเป็นบริเวณที่คาดว่าจะเป็นที่ตั้งของเส้นแบ่งเขตภาษารจริง เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลแบบที่ ๒ เพื่อหาจุดเก็บข้อมูลให้ละเอียดเพิ่มขึ้น

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ ผู้วิจัยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดโดยใช้จุดเก็บข้อมูลแต่ละจุดห่างกันประมาณ ๕-๘ กิโลเมตร โดยตั้งต้นเริ่มจากจุดหลักที่ ๑ แล้วนับ

ระยะทางไปทีละ ๕-๗ กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางที่เป็นถนนตัดผ่านเทือกเขานครศรีธรรมราช ล้น
สุดที่จุดหลักที่ ๒ ซึ่งมีจุดเก็บข้อมูล ดังนี้

บ้านถ้ำใหญ่ ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง

บ้านในตาก ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์

บ้านหน้าวัดถ้ำ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์

บ้านเขาน้อย ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์

ก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยได้ทดลองเก็บข้อมูลตามเส้นทางถนนสายหลัก (ดูรายละเอียดในแบบที่ ๒) แต่ได้ยกเลิกการเก็บข้อมูลเบื้องต้นด้วยวิธีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้
จากบ้านหน้าวัดถ้ำกับบ้านเขาน้อยนั้น ผู้วิจัยจะนำมาจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจะได้ไม่ต้อง
เก็บซ้ำอีก

หลังจากที่ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่เก็บมาได้เรียบร้อยแล้ว พบว่า บริเวณทาง
ขวาของอำเภอทุ่งสงคือ ช่วงที่เป็นเส้นทางตัดผ่านเทือกเขานครศรีธรรมราชนั้น มีการออกเสียง (k)
ต่างไปจากด้านบนและด้านล่างของอำเภอทุ่งสง ทำให้อยากทราบว่า บริเวณทางซ้ายของอำเภอ
จะออกเสียงอย่างไร ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๓ ข. ซึ่งจะเลือกจุดเก็บข้อมูล
ที่อยู่รอบๆตัวอำเภอทุ่งสงและทางซ้ายของอำเภอ ได้จุดเก็บข้อมูล ดังนี้

บ้านหนองหว้า ตำบลชะเมา

บ้านหนองหงส์ ตำบลหนองหงส์

บ้านไทรห้อง ตำบลควนกรด

บ้านโคกหาร ตำบลควนกรด

บ้านหนองเสม็ด ตำบลควนกรด

บ้านหนองหอย ตำบลควนกรด

รวมจุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอทุ่งสงกับอำเภอร่อนพิบูลย์ มีทั้งสิ้น ๑๔ จุด
เก็บข้อมูล (ดูภาพที่ ๑๒ หน้า ๘๔)

(๔) จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอ
ห้วยยอด จังหวัดตรัง และอำเภอใกล้เคียง

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๑ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ศึกษาในบริเวณ
ที่ ๔ เป็นช่องตาราง ๒ ช่อง ช่องที่ ๑ ตั้งอยู่เส้นรุ้งที่ $๘^{\circ} ๑๕'$ กับ $๘^{\circ} ๓๐'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ} ๓๐'$
กับ $๙๙^{\circ} ๔๕'$ ช่องที่ ๒ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๘^{\circ} ๓๐'$ กับ $๘^{\circ} ๔๕'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ} ๓๐'$ กับ $๙๙^{\circ} ๔๕'$ พื้นที่
ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๑ ได้แก่ บริเวณทางตอนล่างของอำเภอทุ่งสงติดกับกิ่งอ. รัชฎา จังหวัดตรัง
(เพียงแยกออกจากอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง) พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ของกิ่งอ.
รัชฎาและตอนบนของอำเภอห้วยยอด จากนั้นใช้วิธีการเดียวกันกับการเลือกจุดเก็บข้อมูลระหว่าง
อนาปนกับบอ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช คือ ตีช่องตารางทั้งสองแบบครั้งในแนวตั้งแต่ละช่อง
แต่ละช่องจะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนบนและส่วนล่าง ช่องตารางที่ ๑ เลือกเอาเฉพาะ
ส่วนล่าง จากนั้นแบ่งช่องตารางส่วนล่างออกเป็น ๒ ส่วนในแนวตั้ง จะได้ตารางย่อย ๒ ตาราง
ลากเส้นทแยงมุมตัดกันทั้งสองตารางย่อย เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ได้หมู่บ้านเป็นจุด
เก็บข้อมูลหลัก ๒ จุด คือ จุดหลักที่ ๑ อยู่ทางด้านซ้าย ได้แก่ บ้านทุ่งควาย ตำบลเขาไร่ จุดหลัก
ที่ ๒ อยู่ทางด้านขวา ได้แก่ บ้านฉาง ตำบลเขาไร่ ส่วนช่องตารางที่ ๒ เลือกเอาเฉพาะส่วนบน
แล้วแบ่งช่องตารางส่วนบนนี้ออกเป็น ๒ ส่วนในแนวตั้ง จะได้ตารางย่อย ๒ ตาราง ลากเส้นทแยง
มุมตัดกันทั้งสองตารางย่อย เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด จะได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลหลัก
๒ จุดคือ จุดหลักที่ ๓ อยู่ทางด้านซ้าย ได้แก่ บ้านวังหลวง ตำบลห้วยนาง จุดหลักที่ ๔ อยู่ทาง
ด้านขวา ได้แก่ บ้านหนองปรือ ตำบลหนองปรือ เมื่อได้จุดหลักเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเริ่มเก็บ
ข้อมูลในบริเวณจุดหลักทั้งสี่ด้วยรายการค่าที่เตรียมไว้ ปรากฏว่า จุดหลักทั้งสองที่กำหนดไว้
สามารถที่จะเป็นจุดตรึงได้จริง เนื่องจากจุดหลักดังกล่าวมีการออกเสียงแตกต่างกัน กล่าวคือ จุด
หลักที่ ๑ และ ๒ ออกเสียง (k) เป็น [g] จุดหลักที่ ๓ และ ๔ ออกเสียง (k) เป็น [k] แสดงว่าบริเวณ
พื้นที่ที่อยู่ระหว่างจุดหลักที่ ๑ กับ ๓ และจุดหลักที่ ๒ กับ ๔ จะเป็นบริเวณที่คาดว่าจะเป็นที่ตั้ง
ของเส้นแบ่งเขตภาษาจริง เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่
๒ เพื่อหาจุดเก็บข้อมูลให้ละเอียดเพิ่มขึ้น

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ ผู้วิจัยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนด โดยให้จุด
เก็บข้อมูลแต่ละจุดห่างกันประมาณ ๕-๗ กิโลเมตร ซึ่งได้จุดเก็บข้อมูลดังนี้

บ้านกะโสม	ตำบลกะปาง
บ้านพูน	ตำบลกะปาง
บ้านกะปาง	ตำบลกะปาง

บ้านวังเต่า ตำบลเขาไร่

บ้านมุด ตำบลเขาไร่

บ้านนาพรุ ตำบลเขาไร่

ส่วนจุดเก็บข้อมูลในช่องตารางที่ ๒ หรือบริเวณอำเภอห้วยยอดนั้น ตั้งต้นเริ่มจากจุดหลักที่ ๓ ขึ้นไปทางเหนือผ่านกิ่งอำเภอวังงิ้ว จนถึงเขตกิ่งอำเภอวังงิ้ว โดยขับไปทุกๆหมู่บ้าน ๕-๗ กิโลเมตร ได้จุดเก็บข้อมูลดังนี้

บ้านลำช้าง ตำบลหนองปรือ กิ่ง อ.วังงิ้ว

บ้านนาโคก ตำบลหนองปรือ กิ่ง อ.วังงิ้ว

บ้านควนเมา ตำบลหนองปรือ กิ่ง อ.วังงิ้ว

บ้านเขาพระ ตำบลหนองปรือ กิ่ง อ.วังงิ้ว

บ้านคลองโกง ตำบลคลองปาง กิ่ง อ.วังงิ้ว

บ้านควนไสนุก ตำบลห้วยนาง อ.ห้วยยอด

บ้านควนไสนุก อำเภอห้วยยอด บ้านควนเมา กิ่ง อ.วังงิ้ว บ้านกะโหลก อำเภอทุ่งสง ผู้วิจัยจะเอาข้อมูลที่เก็บมาได้จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นโดยเก็บตามเส้นทางถนนสายหลัก (ดูรายละเอียดในแบบที่ ๒) ซึ่งจะมีบ้านสองพี่น้อง อำเภอห้วยยอด เพิ่มมาอีก ๑ หมู่บ้าน

หลังจากที่ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่เก็บมาเรียบร้อยแล้ว พบว่ายังมีบางบริเวณที่ควรจะมีจุดเก็บข้อมูลอีก ผู้วิจัยจึงใช้การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๓ ข. ดังนี้

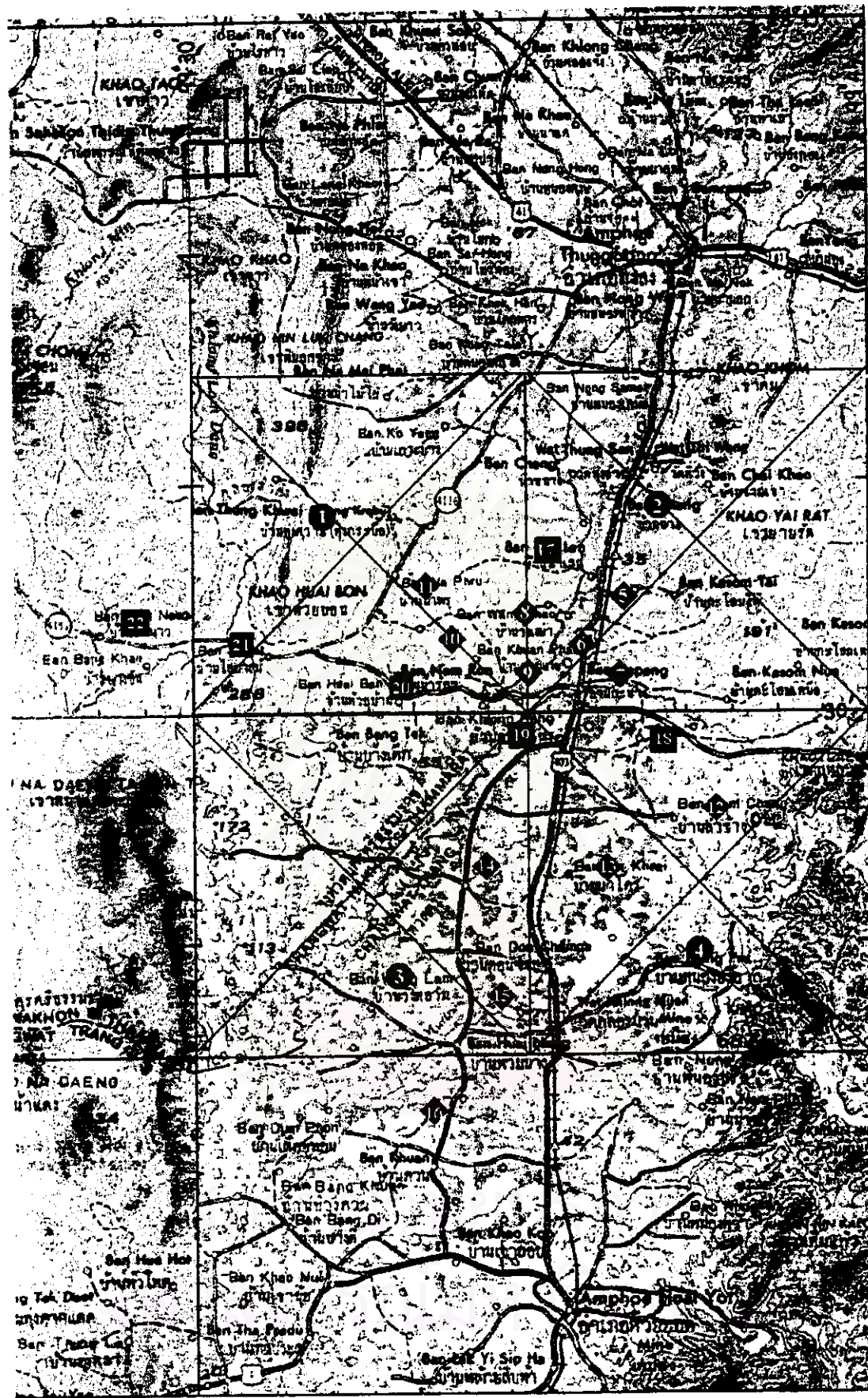
บ้านน้ำร้อน ตำบลวังหิน

บ้านไสยาสน์ ตำบลลำนาว

บ้านลำนาว ตำบลลำนาว

รวมจุดเก็บข้อมูลระหว่าง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังและอำเภอใกล้เคียงมีทั้งสิ้น ๒๒ หมู่บ้าน (ดูภาพที่ ๓๗ หน้า ๘๗)

ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงจุดเก็บข้อมูลระหว่างบริเวณ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช กับ อ.ห้วยยอด จ.ตรัง และอำเภอใกล้เคียง

มาตราส่วน 1 : 250,000

● แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๑ ◆ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๒ ■ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบที่ ๓

รายชื่อจุดเก็บข้อมูลมีดังนี้

1 บ้านทุ่งควาย อ.ทุ่งสง	12 บ้านลำช้าง กิ่งอ.รัชฎา
2 บ้านฉาง อ.ทุ่งสง	13 บ้านนาโคก กิ่งอ.รัชฎา
3 บ้านวังหลาม อ.ห้วยยอด	14 บ้านควนเมา กิ่งอ.รัชฎา
4 บ้านหนองปรือ กิ่งอ.รัชฎา	15 บ้านควนไสมุก อ.ห้วยยอด
5 บ้านกะโสม อ.ทุ่งสง	16 บ้านสองพี่น้อง อ.ห้วยยอด
6 บ้านพูน อ.ทุ่งสง	17 บ้านท่าเลน อ.ทุ่งสง
7 บ้านกะปาง อ.ทุ่งสง	18 บ้านเขาพระ กิ่งอ.รัชฎา
8 บ้านวังเตา อ.ทุ่งสง	19 บ้านคลองโกก กิ่งอ.รัชฎา
9 บ้านควนแพ อ.ทุ่งสง	20 บ้านน้ำร้อน อ.บางขัน
10 บ้านมุด อ.ทุ่งสง	21 บ้านไธยาสน์ อ.บางขัน
11 บ้านนาพุด อ.ทุ่งสง	22 บ้านลำนาว อ.บางขัน

(๕) จุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง กับอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ และอำเภอใกล้เคียง

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๑ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ศึกษาในบริเวณที่ ๕ เป็นของตาราง ๓ ของ ช่องที่ ๑ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๗^{\circ} ๓๐'$ กับ $๗^{\circ} ๔๕'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ} ๑๕'$ กับ $๙๙^{\circ} ๓๐'$ ช่องที่ ๒ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๗^{\circ} ๓๐'$ กับ $๗^{\circ} ๔๕'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ} ๐๐'$ กับ $๙๙^{\circ} ๑๕'$ ช่องที่ ๓ ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๗^{\circ} ๔๕'$ กับ $๘^{\circ} ๐๐'$ และเส้นแวง $๙๙^{\circ} ๐๐'$ กับ $๙๙^{\circ} ๑๕'$ พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๑ ได้แก่พื้นที่ทางทิศตะวันตกของอ.สิเกา พื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ทางใต้สุดของ อ.คลองท่อม และพื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางที่ ๓ ได้แก่ พื้นที่ทางทิศใต้ของอ.คลองท่อม ผู้วิจัยลากเส้นแบ่งครึ่งช่องตารางทั้งสามในแนวตั้ง แต่ละช่องจะถูกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือด้านซ้ายและด้านขวา ช่องตารางที่ ๑ เลือกเอาส่วนที่อยู่ด้านซ้าย แล้วแบ่งออกเป็น ๒ ตารางย่อยอีกครั้ง ลากเส้นทแยงมุมในช่องตารางย่อยทั้งสอง เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ทำให้ได้หมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลหลัก ๒ จุด คือ จุดหลักที่ ๑ อยู่ทางด้านบนซ้าย ได้แก่ บ้านเกียมร่อน ตำบลกะลาเส จุดหลักที่ ๒ อยู่ทางด้านล่างซ้าย ได้แก่ บ้านหัวหิน ตำบลสนอหิน ช่องตารางที่ ๒ เลือกส่วนที่แบ่งไว้ทางด้านขวา แล้วแบ่งออกเป็น ๒ ตารางย่อย เลือกเอาเฉพาะช่องตารางย่อยบนขวา ลากเส้นทแยงมุมตัดกัน ได้หมู่บ้านที่เป็นจุดเก็บข้อมูลหลักจุดที่ ๓ ได้แก่ บ้านคลองยี่เหว ตำบลคลองพน (เปลี่ยนจากบ้านแหลมเปลว เนื่องจากเส้นทางเข้าหมู่บ้านลำบากมาก) ช่องตารางที่ ๓ เลือกเอาส่วนที่แบ่งไว้ด้านขวา แล้วแบ่งออกเป็น ๒ ตารางย่อยเช่นกัน เลือกเอาเฉพาะช่องตารางย่อยล่างขวา ลากเส้นทแยงมุมตัดกัน ได้หมู่บ้านที่เป็นจุดเก็บข้อมูลหลักจุดที่ ๔ ได้แก่ บ้านคลองพน ตำบลคลองพน เมื่อได้จุดหลักทั้ง ๔ จุดแล้ว ผู้วิจัยก็เริ่มเก็บข้อมูลโดยใช้รายการค่าที่เตรียมไว้ ปรากฏว่า จุดหลักทั้ง ๔ จุด ไม่สามารถจะเป็นจุดจริงได้ เนื่องจากจุดหลักทั้งสี่ออกเสียง (k) เป็น [k] เหมือนกันหมด จึงจำเป็นต้องหาจุดเก็บข้อมูลมาเป็นจุดหลักใหม่ จากการทบทวนวรรณกรรมในงานของกมลพร พิศภักดี (๒๕๓๑) พบว่า จังหวัดกระบี่ จะออกเสียง (k) เป็น [r] เพราะฉะนั้น จุดหลักที่จะเลือกต่อไปควรจะอยู่ถัดขึ้นไปอีก ในช่องตารางที่ ๓ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๓ ตารางย่อย เลือกเอาช่องตารางย่อยบนซ้ายและบนขวา จากนั้น ลากเส้นทแยงมุมตัดกัน เลือกหมู่บ้านใกล้จุดตัดมากที่สุด ได้หมู่บ้านที่เป็นจุดเก็บข้อมูลหลักจุดที่ ๕ คือช่องบนขวา ได้แก่บ้านห้วยน้ำขาว ตำบลห้วยน้ำขาว และจุดหลักที่ ๖ คือ บ้านคลองแค ตำบลห้วยน้ำขาว ในการเลือกจุดหลักครั้งที่ ๒ จะมีจุดหลัก ๓ จุดด้วยกัน คือ จุดหลักที่ ๔ , ๕ และ ๖ แล้วใช้วิธีการเดิมทดสอบจุดหลักทั้งสาม ปรากฏว่า ยังไม่สามารถจะเป็นจุดจริงได้อีก เนื่องจากออกเสียง (k) เป็น [k] เหมือนกันหมด ผู้วิจัยจึงต้องเลื่อนจุดหลักขึ้นไปทางทิศเหนืออีก โดยเพิ่มช่องตารางที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ที่เส้นรุ้ง $๘^{\circ} ๐๐'$ กับ $๘^{\circ} ๑๕'$ และเส้น

แนวที่ $๔๔^{\circ}๐๐'$ กับ $๔๔^{\circ}๑๕'$ แบ่งท้องตารางออกเป็น ๒ ส่วนตามแนวนอน จะได้พื้นที่ส่วนบนกับส่วนล่าง เลือกเอาเฉพาะส่วนล่าง จากนั้น แบ่งครึ่งออกเป็น ๒ ส่วน ลากเส้นทแยงมุมตัดกัน จะได้จุดเก็บข้อมูลหลักที่ ๗ คือ ช่องตารางย่อยล่างขวา ได้แก่ บ้านพรุดินนา ตำบลพรุดินนา และจุดหลักที่ ๘ คือ ช่องตารางย่อยล่างซ้าย ได้แก่ บ้านคลองเสียด ตำบลปกาสัย จุดหลักครั้งที่ ๓ จะมีจุดหลัก ๔ จุดด้วยกัน คือ จุดหลักที่ ๕, ๖, ๗ และ ๘ ใช้วิธีการเดิมทดสอบจุดหลักทั้งสิ้น ปรากฏว่าจุดหลักทั้งสี่สามารถเป็นจุดจริงได้จริง เนื่องจาก จุดหลักดังกล่าวมีการออกเสียงแตกต่างกัน คือ จุดหลักที่ ๕ และ ๖ ออกเสียง (k) เป็น [k] ส่วนจุดหลักที่ ๗ และ ๘ ออกเสียง (k) เป็น [x] แสดงว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่ระหว่างจุดหลักที่ ๕ กับ ๗ และจุดหลักที่ ๖ กับ ๘ เป็นบริเวณที่คาดว่าจะเป็นที่ตั้งของเส้นแบ่งเขตภาษาจริง เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ เพื่อนำจุดเก็บข้อมูลให้ละเอียดเพิ่มขึ้น

การเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ ผู้วิจัยจะใช้ระยะทาง ๕-๗ กิโลเมตร เป็นตัวกำหนดจุดเก็บข้อมูลแต่ละจุดโดยจะเริ่มตั้งแต่จุดหลักที่ ๑ สถานที่ผู้วิจัยคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลในช่วงจุดหลักที่ ๑-๖ ด้วยนั้น ก็เพื่อความแน่ใจว่า พื้นที่ในระหว่างนี้ จะออกเสียง (k) เป็น [k] จริงหรือไม่ จุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๒ มีดังนี้

อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง	ไฉ่แก
บ้านพรุเตย	ตำบลกะลาเส
อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่	ไฉ่แก
บ้านคลองไคร	ตำบลคลองพน
บ้านคลองแรด	ตำบลคลองพน
บ้านหินเพิง	ตำบลคลองพน
บ้านดินนา	ตำบลคลองพน
บ้านห้วยยาง	ตำบลคลองท่อมใต้
บ้านคลองท่อมใต้	ตำบลคลองท่อมใต้
บ้านห้วยทับ	ตำบลพรุดินนา
บ้านเขาสามหน่วย	ตำบลพรุดินนา
บ้านค่าน	ตำบลพรุดินนา
บ้านทับไทร	ตำบลพรุดินนา
บ้านควน	ตำบลพรุดินนา
บ้านบางคววม	ตำบลคลองท่อมเหนือ

บ้านเพขลา ตำบลเพขลา

บ้านควนยุง ตำบลคลองขนาน กิ่งอ.เหนือคลอง

หลังจากผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลที่นำมาเรียบเรียงแล้ว เมื่อพิจารณาจุดเก็บข้อมูลพบว่า จะต้องเพิ่มจุดเก็บข้อมูลอีกในบริเวณคลองท่อม จึงใช้การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๓ ก. ดังนี้

บ้านแคสูง ตำบลห้วยน้ำขาว

บ้านใหม่ ตำบลห้วยน้ำขาว

บ้านคลองบึง ตำบลคลองพน

จากการเก็บข้อมูล พบว่า บ้านใหม่ ปัจจุบันกลายเป็นสวนยางไม่หมดแล้วผู้วิจัยจึงยกเลิกจุดเก็บข้อมูลนี้

นอกจากนี้ จะพบว่า มีอำเภอที่อยู่ติดกับอำเภอคลองท่อม ได้แก่ กิ่งอ.เหนือคลอง อำเภอลำทับ กับอำเภอเมืองกระบี่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ทั้ง ๓ อำเภอนี้จะออกเสียง (k) เป็นอย่างไร จึงได้คัดเลือกจุดเก็บข้อมูลตามแบบที่ ๓ ข. เพื่อเป็นตัวแทนอำเภอทั้งสาม ดังนี้

บ้านหน้าชิง ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่

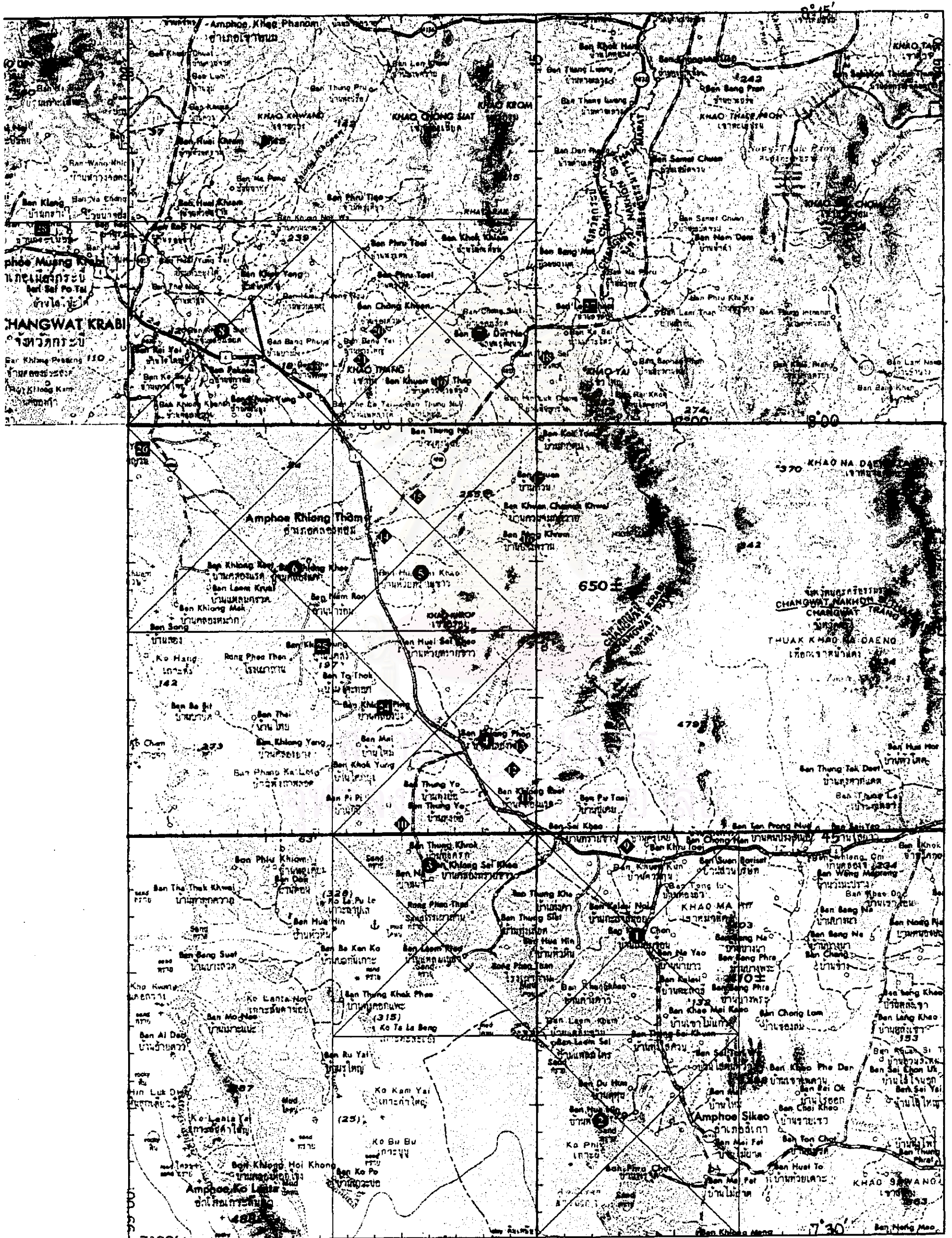
บ้านคั่นประดู่ (บ้านลำทับ) ตำบลทุ่งไทรทอง อำเภอลำทับ

บ้านคลองยวน ตำบลตลิ่งชัน กิ่งอ.เหนือคลอง

รวมจุดเก็บข้อมูลระหว่างอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง กับอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ และอำเภอใกล้เคียง มีทั้งสิ้น ๒๔ จุดเก็บข้อมูล (ดูภาพที่ ๓๔ หน้า ๙๑)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงจุดเก็บข้อมูลระหว่างบริเวณ อ. สิเกา จ.ตรัง กับ อ.คลองท่อม จ.กระบี่ และอำเภอใกล้เคียง

มาตราส่วน 1 : 250,000

● แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๑ ◆ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๒ ■ แทนจุดเก็บข้อมูลที่ได้จากแผนที่ ๓

ภาพที่ ๓๘ (ต่อ)

รายชื่อจุดเก็บข้อมูลดังนี้

1 บ้านเกียมซอน อ.สีเกา	11 บ้านคลองแรด อ.คลองท่อม	21 บ้านคาน อ.คลองท่อม
2 บ้านหัวหิน อ.สีเกา	12 บ้านดินนา อ.คลองท่อม	22 บ้านเพนลา อ.คลองท่อม
3 บ้านคลองยี่เฮอร์ อ.คลองท่อม	13 บ้านหินเพิง อ.คลองท่อม	23 บ้านควนบูง กิ่งอ.เหนือคลอง
4 บ้านคลองहन อ.คลองท่อม	14 บ้านคลองท่อมใต้ อ.คลองท่อม	24 บ้านคลองปิ้ง อ.คลองท่อม
5 บ้านห้วยน้ำขาว อ.คลองท่อม	15 บ้านห้วยยาง อ.คลองท่อม	25 บ้านแคสูง อ.คลองท่อม
6 บ้านคลองแค อ.คลองท่อม	16 บ้านบางคราม อ.คลองท่อม	26 บ้านคลองยวน กิ่งอ.เหนือคลอง
7 บ้านพรุดินนา อ.คลองท่อม	17 บ้านควน อ.คลองท่อม	27 บ้านต้นประดู่ (ลำทับ) อ.ลำทับ
8 บ้านคลองเสียด กิ่งอ.เหนือคลอง	18 บ้านทับไทร อ.คลองท่อม	28 บ้านหน้าชิง อ.เมืองกระบี่
9 บ้านพรุเคย อ.สีเกา	19 บ้านห้วยทับ อ.คลองท่อม	
10 บ้านคลองไคร อ.คลองท่อม	20 บ้านเขาสลามหน่วย อ.คลองท่อม	

๒.๒.๔ การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยจะใช้ผู้บอกภาษาเป็นกลุ่ม โดยจะมีผู้บอกภาษาหลัก ๑ คนและผู้บอกภาษาร่วมอีก ๔ คน รวมทั้งหมด ๕ คน ต่อ ๑ จุดเก็บข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อให้จะได้ข้อมูลที่คนในหมู่บ้านพูดกันในชีวิตประจำวันที่แท้จริง ซึ่งไม่ใช่เป็นการพูดลักษณะเฉพาะบุคคล

ผู้บอกภาษาทุกคนจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. มีอายุ ๔๐-๖๐ ปี

๒. เป็นผู้ที่เกิดและตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องถิ่นนั้นจนถึงปัจจุบัน

๓. มีการศึกษาสูงสุดไม่เกินระดับประถมศึกษาตอนปลาย

๔. เป็นผู้ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน หรือ แม่บ้าน

๕. ใช้ภาษาถิ่นของตนในชีวิตประจำวัน

๖. มีอวัยวะในการออกเสียงอยู่ในสภาพครบสมบูรณ์ คุณภาพของเสียงชัดเจน มีไหวพริบ เข้าใจง่ายและเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือด้วยดีโดยตลอด

ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถจะนำผู้บอกภาษามานั่งสัมภาษณ์รวมกันได้ครบทั้ง ๕ คนได้ เนื่องจากบ้านแต่ละบ้านอยู่ห่าง ๆ กัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ละบ้านจนครบ ๕ คน

๒.๒.๕ การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ออกเดินทางไปเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ สิ้นสุดวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๙ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ๔๒ วัน และเก็บข้อมูลในช่วงที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๓๙ สิ้นสุดวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๙ รวมเวลาในการเก็บข้อมูลในช่วงที่สอง ๑๕ วัน ในระหว่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามนั้น ได้พักอาศัยในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง เนื่องจากผู้วิจัยสามารถนั่งรถโดยสารไปกลับ ระหว่างตรัง กับกระบี่ นครศรีธรรมราช และ สุราษฎร์ธานีได้สะดวก

ในการเก็บข้อมูลภาคสนามของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๕.๑ ผู้วิจัยได้ยื่นหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยให้เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ณ ศาลากลางจังหวัด หรือปลัดอำเภอ เพื่อออกหรือหนังสือของความร่วมมือถึงนายอำเภอแต่ละอำเภอที่ผู้วิจัยจะไปเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งผู้วิจัยได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดีโดยเฉพาะที่สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่ที่ทุกคนให้ความเป็นกันเองอย่างมาก

๒.๒.๕.๒ ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือที่ทางศาลากลางจังหวัดออกให้ ไปยื่นต่ออำเภอที่ผู้วิจัยจะไม่เก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนายอำเภอ ปลัดอาวุโส ปลัดอำเภอ อาสาสมัคร (อส.) เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและพัฒนากร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความสะดวกในการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นอย่างมาก

๒.๒.๕.๓ ผู้วิจัยสำรวจพาหนะที่โดยสารจากตรังไปกระบี่ นครศรีธรรมราช และ สุราษฎร์ธานี ซึ่งจะมีทั้งรถตู้ประจำทาง รถโดยสารประจำทาง รถสองแถว และรถจักรยานยนต์

๒.๒.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๒.๒.๖.๑ ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ทำการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา เพื่อสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ผู้วิจัยใช้ ก็มีได้มีอิทธิพลต่อการออกเสียง (vk) ของผู้บอกภาษาแต่อย่างใด เนื่องจากผู้วิจัยจะไม่ออกเสียงคำที่อยู่ในรายการคำในการเก็บข้อมูล

๒.๒.๖.๒ ก่อนที่จะเริ่มสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ผู้วิจัยจะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาหมู่บ้านนั้น ๆ ว่าผู้วิจัยเป็นนักศึกษาต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นที่เฝ้าพูดกันในชีวิตประจำวันของคนในหมู่บ้าน เพื่อนำไปประกอบการทำรายงานวิจัย

๒.๒.๖.๓ ผู้วิจัยสอบถามประวัติของผู้บอกภาษาแต่ละคนให้ชัดเจน เพื่อให้ได้ผู้บอกภาษาตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้

๒.๒.๖.๔ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาด้วยคำถามที่เตรียมไว้สำหรับรายการคำทั้งหมด โดยใช้คำถามที่ตั้งไว้ประกอบกับอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ และแสดงท่าทางประกอบ

๒.๒.๖.๕ ในระหว่างที่สัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ผู้วิจัยบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียงด้วย

๒.๒.๖.๖ ถ้าหากผู้บอกภาษาไม่ได้ให้คำที่ผู้วิจัยต้องการ ผู้วิจัยจะเปลี่ยนคำถามใหม่ เพื่อให้ได้คำที่ต้องการ

๒.๒.๗ ปัญหาที่พบระหว่างการเก็บข้อมูล

๒.๒.๗.๑ ปัญหาเกี่ยวกับผู้บอกภาษา

ก. เนื่องจากผู้วิจัยต้องออกไปเก็บข้อมูลตั้งแต่ช่วงเช้า ซึ่งเป็นช่วงที่ชาวบ้านออกไปทำสวนกรีดยาง จึงมักไม่ค่อยมีคนอยู่บ้าน ส่วนใหญ่จะเป็นคนชราอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป และในบางหมู่บ้านจะมีชาวบ้านอายุต่ำกว่า ๔๐ ปีอยู่ค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเปลี่ยนแปลงช่วงอายุ ซึ่งก่อนหน้านั้นผู้วิจัยได้กำหนดอายุของผู้บอกภาษาระหว่าง ๔๐-๖๐ปี เมื่อเหตุการณ์เป็นดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงคัดเลือกผู้บอกภาษาอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป* ส่วนผู้บอกภาษาที่เป็นคนชรา ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผู้ที่ยังมีอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงครบสมบูรณ์ สุขภาพแข็งแรง และมีความคล่องแคล่วและเข้าใจในคำถาม

ข. ผู้บอกภาษาบางคนมีการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาตอนปลาย แต่การออกเสียงยังคงเหมือนกับผู้บอกภาษาคนอื่น ๆ ในกลุ่ม ผู้วิจัยจึงสังเกตและพอที่กล่าวได้ว่า ผู้บอกภาษาไม่ว่าจะมีการศึกษาสูงกว่าชั้น ป.๖ และหรือ มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้นั้น ถ้าหากผู้บอกภาษาเป็นคนที่เพิ่งเกิดตั้งแต่เกิด และไม่ได้ย้ายไปอยู่ที่อื่นเลย การพูดภาษาถิ่นของตนก็ยังคงรักษาลักษณะดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ หมู่บ้านใดที่ผู้วิจัยหาผู้บอกภาษาได้ไม่ครบตามคุณสมบัติที่ตั้งไว้ในเรื่องของอายุหรือการศึกษา ก็จะไม่อนุโลมให้ได้ แต่จำเป็นต้องเป็นคนที่เกิดในท้องถิ่นนั้น และไม่เคยย้ายไปอยู่ที่อื่น

ค. ผู้บอกภาษาที่บ้านบางหมก ตำบลคลองอนาก จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นชาวบ้านที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน แต่ประกอบอาชีพการประมง เนื่องจากหมู่บ้านนี้ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำตาปี จึงอนุโลมได้ นอกจากนี้ ชาวบ้านในบางหมู่บ้านมีอาชีพรับจ้างเป็นหลัก ก็อนุโลมให้เป็นผู้บอกภาษาได้ อาจจะมีการรับจ้างทำสวน ถางหญ้า เป็นต้น

ง. ผู้บอกภาษาบางคนมีความกลัว เนื่องจากเห็นว่าผู้วิจัยเป็นคนต่างถิ่น อาจมีจุดประสงค์แอบแฝง อาจทำให้เขาเดือดร้อนได้ ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่และผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้เวลาในการชี้แจงให้ชาวบ้านทราบว่า ผู้วิจัยไม่ได้มีจุดประสงค์แอบแฝงใด ๆ เพียงแต่จะมาเก็บข้อมูล

* ผศ.ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศวิทย์ กล่าวในบทความเรื่องวิธีการศึกษาภาษาไทยถิ่นว่า กลุ่มชาวบ้านอายุ ๓๐-๖๕ ปี เป็นพวกที่เหมาะสมจะเป็นผู้บอกภาษาในการศึกษาภาษาถิ่นมากที่สุด เพราะคนกลุ่มนี้มักจะออกจากโรงเรียนมาแล้ว อธิปไตยของภาษามาตรฐานจึงมีน้อย นอกจากนี้ ยังมีสุขภาพสมบูรณ์ ตอบคำถามได้อย่างรวดเร็ว และกลุ่มอายุ ๖๖ ปีขึ้นไป ก็เหมาะที่จะเป็นผู้บอกภาษาเช่นกัน เพราะภาษาของคนกลุ่มนี้จะรักษาลักษณะดั้งเดิมของท้องถิ่นไว้ได้มาก

ภาษาถิ่นเพื่อนำไปทำรายงานวิจัยเท่านั้น ชาวบ้านจึงยอมให้สัมภาษณ์ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเรียบร้อยแล้ว ชาวบ้านก็มักจะถามว่าได้ข้อมูลนี้แล้วจะเอาไปทำอะไรอีก ทำให้ผู้วิจัยต้องอธิบายให้ชาวบ้านรับรู้อ เพื่อให้เขาเกิดความสบายใจและหายสงสัยในการมาครั้งนี้

จ. ผู้บอกภาษาบางคนกล่าวว่า ตนเองมีความรู้แน่นอกเกินไปที่จะให้สัมภาษณ์ บางคนก็พยายามจะออกเสียงให้ชัดเจน ทั้ง ๆ ที่ในชีวิตประจำวันมิได้พูดเช่นนั้น สาเหตุเนื่องจากกลัวว่าจะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ผิด ๆ เพราะฉะนั้น หลังจากผู้บอกภาษาให้สัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยยืนยันถามว่า คนในหมู่บ้านนี้ส่วนใหญ่ จะออกเสียงคำว่า "ปาก" เป็น [paak] หรือ [paax] ซึ่งการถามแบบนี้ทำให้ทราบข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นว่า ผู้บอกภาษานั้นพูดตรงตามความเป็นจริงที่ใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ และถ้าหากมีข้อสงสัยในรายการคำนั้น ๆ ผู้วิจัยจะย้อนกลับไปถามรายการคำนั้นใหม่

๒.๒.๗.๒ ปัญหาเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูล

ก. ในระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม มีหมู่บ้านบางแห่งไม่ปรากฏชื่อหมู่บ้านที่ระบุไว้ตามแผนที่ อาจเนื่องมาจากว่าแผนที่ของกรมแผนที่ทหารนี้จัดทำตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ ซึ่งเก่าเกินไป และการพิมพ์อาจมีการผิดพลาด ผู้วิจัยจึงขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ให้เลือกหมู่บ้านใหม่ แทนหมู่บ้านเดิมที่ตั้งใจจะเก็บข้อมูล เช่น บ้านหลังเขา อำเภอทุ่งสง เป็นที่ที่ระบุในแผนที่ เมื่อไปเก็บข้อมูลปรากฏว่าไม่มีชื่อหมู่บ้านนี้ จึงต้องเปลี่ยนหมู่บ้านไปเป็นบ้านหนองหอยแทน

ข. จุดเก็บข้อมูลบางจุด ได้มีการเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านใหม่ แต่ผู้วิจัยไม่ทราบ ทำให้เสียเวลาในการหาหมู่บ้านเป็นอย่างมาก เช่น บ้านบางขัน อำเภอบางขัน ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นบ้านลำนาว

ค. จุดเก็บข้อมูลบางจุดเป็นหมู่บ้านที่คนจากถิ่นอื่นมาอาศัยตั้งรกรากอยู่กันมาก ทำให้ภาษาที่ใช้พูดในบริเวณนั้นไม่ใช่ภาษาถิ่นดั้งเดิมที่แท้จริง ผู้วิจัยจึงยกเลิกจุดเก็บข้อมูลนั้น ๆ เช่น บ้านนิคม อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ส่วนมากมาจากจังหวัดนครปฐม และราชบุรี

๒.๒.๗.๓ ปัญหาเกี่ยวกับรายการคำ

ก. ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา พบรายการคำที่เป็นปัญหาได้แก่ "เด็ก" ซึ่งเป็นรายการคำที่ชาวบ้านไม่พูดกันในชีวิตประจำวัน แต่จะใช้คำว่า "ออก" แทน และรายการคำ "เจ๊ก" เป็นรายการคำที่ชาวบ้านตอบไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นจึงยกเลิกรายการคำ ๒ คำนี้

ข. รายการคำบางคำ ได้แก่ "เบิก" ผู้บอกภาษาบางคนไม่สามารถให้คำนี้ได้ จึงต้องมีการเปลี่ยนคำถามใหม่ อย่างไรก็ตาม ผู้บอกภาษายังไม่สามารถให้คำที่ผู้วิจัยต้องการได้ ผู้วิจัยจึงขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ที่ไปด้วยกับผู้วิจัย และก็สามารถหาคำถามที่ผู้บอกภาษาโดยส่วนใหญ่จะตอบได้ โดยถามว่า "ถ้าเราไม่ได้ไปตัดยางนาน ๆ พอไปกรีดยางใหม่อีกครั้ง เราเรียกว่าไป...หน้ายาง"

ค. รายการคำบางคำสามารถตอบได้หลายศัพท์ เช่น "ตอก" ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการหาคำที่จะให้ได้คำที่ต้องการ

ง. จากการที่ผู้วิจัยใช้รายการคำ ๖๐ คำ ซึ่งมีทั้งคำชุด (vk) และคำแทรกอื่น ๆ จะใช้เวลาในการสัมภาษณ์นานเป็นชั่วโมง ทำให้ผู้บอกภาษารู้สึกเบื่อหน่าย ผู้วิจัยจึงลองเลือกเฉพาะคำชุด (vk) มาสัมภาษณ์และดูว่าจะมีผลกระทบอะไรหรือไม่ ปรากฏว่า การใช้วิธีนี้เป็นผลดีมาก ใช้เวลาน้อยลงเหลือเพียงประมาณ ๓๐-๔๕ นาที และชาวบ้านโดยมากก็ไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการเลือกคำชุด (vk) จึงไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด

๒.๒.๘ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๒.๘.๑ นำข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งหมด จัดแยกเป็นแต่ละจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน จากนั้นสำรวจดูว่า ข้อมูลตรงไหนที่ยังไม่ชัดเจน ก็จะพึงเทปบันทึกเสียงตรวจสอบอีกครั้ง

๒.๒.๘.๒ นำข้อมูลทั้งหมดมาแสดงในตาราง ถ้าหมู่บ้านใด ผู้บอกภาษาทุกคนออกเสียงเหมือนกันหมดทุกคำ ก็จะเขียนรวมไปเลย

ตัวอย่าง

จังหวัด	อำเภอ	บ้าน	ตำบล	การออกเสียง	หมายเหตุ
ตรัง	ห้วยยอด	สองพี่น้อง	หนองช้างแล่น	[k]	
		ควนไสนุก	ห้วยนาง	[k]	
		วังหลาม	ห้วยนาง	[k]	

ถ้าหากหมู่บ้านใด มีผู้บอกภาษาคนใดคนหนึ่งออกเสียงต่างไปจากคนอื่น ๆ หรือในรายการคำ (vk) ทั้ง ๓๓ คำ มีการออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็น [k] บ้าง [ŋ] บ้าง ผู้วิจัยจะแยก

ออกมา ทำตารางใหม่อีกครั้ง โดยที่ให้แนวตั้งแสดงรายการคำ แนวนอนแสดงการออกเสียงของผู้
บอกภาษาแต่ละคนในหมู่บ้านนั้น ๆ

ตัวอย่าง

รายการคำ	ผู้บอกภาษาลัก	ผู้บอกภาษารวม			
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔
(กะ)ไหลก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
ปาก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
เหงือก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
(สะ)โพก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
ปีก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
หมวก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
เกือก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]
ลูก	[k]	[k]	[ʔ]	[ʔ]	[k]

๒.๒.๘.๓ จากข้อ ๒.๘.๒ นำผลมาเสนอลงบนแผนที่แต่ละบริเวณ โดยการใช้
สัญลักษณ์ระบุว่า บริเวณใดออกเสียงอย่างไร

๒.๒.๘.๔ พิจารณาดูบริเวณใดที่ออกเสียงคำพูด (v:k) เป็น [k] หรือ [ʔ] หรือ บริเวณ
ที่ออกเสียงทั้ง ๒ อย่าง

๒.๒.๘.๕ จัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นใดตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใดตะวันตก โดย
พิจารณาจากการแปรของเสียงพูด (v:k)

๒.๒.๙ การเสนอผลการวิเคราะห์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์มาแสดงลงแผนที่
เพื่อแสดงตำแหน่งเขตภาษาต่อไป

๒.๑๐ สรุปผลการวิเคราะห์